

MESTNA OBČINA MARIBOR
ŽUPAN

Ulica heroja Staneta 1, SI-2000 Maribor
T: +386.2.2201 000, E: mestna.obcina@maribor.si
S: <http://www.maribor.si>
Davčna številka: SI12709590, Matična številka: 5883369

Številka: 320-2/2026-2
Datum: 5.05.2026

GMS - 891

MESTNI SVET
MESTNE OBČINE MARIBOR

**ZADEVA: PREDLOG ZA OBRAVNAVO NA 35. REDNI SEJI MESTNEGA SVETA
MESTNE OBČINE MARIBOR**

NASLOV GRADIVA: DESTINACIJA MARIBOR – TRAJNOSTNI AKCIJSKI NAČRT
Izvajanje trajnostnega akcijskega načrta in doseženi rezultati 2023 - 2026

GRADIVO PRIPRAVIL: URAD ZA GOSPODARSKE DEJAVNOSTI
Sektor za gospodarstvo

GRADIVO PREDLAGA: Aleksander Saša Arsenovič, župan

POROČEVALEC: Jure Struc, direktor Zavoda za turizem Maribor
Nataša Jančar, Zavod za turizem Maribor

PREDLOG SKLEPA: **Mestni svet Mestne občine Maribor se je seznanil z izvajanjem akcijskega načrta ukrepov trajnostnega turizma in doseženimi rezultati 2023 – 2026 v destinaciji Maribor.**

Aleksander Saša Arsenovič
Župan

MESTNA OBČINA MARIBOR
MESTNA UPRAVA
URAD ZA GOSPODARSKE DEJAVNOSTI
Sektor za gospodarstvo

Številka: 320-2/2026-2

Datum: 5.05.2026

PODPISNI LIST
PREDLOGA ZA OBRAVNAVO NA 35. REDNI SEJI MESTNEGA SVETA
MESTNE OBČINE MARIBOR

Naslov gradiva:	Vnesite točen naslov gradiva DESTINACIJA MARIBOR – TRAJNOSTNI AKCIJSKI NAČRT Izvajanje trajnostnega akcijskega načrta in doseženi rezultati 2023 - 2026
Priloge gradiva (navedba morebitnih prilog):	1. Obrazložitev k izvajanju trajnostnega akcijskega načrta 2023 – 2026 in doseženi rezultati 2. DESTINACIJA MARIBOR – TRAJNOSTNI AKCIJSKI NAČRT Izvajanje trajnostnega akcijskega načrta in doseženi rezultati 2023 – 2026

Pregledali in parafirali:

Podpisniki	Ime in priimek podpisnika	Pristojen organ	Datum	Podpis tistega, ki podpiše oz. parafira
Gradivo pripravil-a:	Nataša Jančar, Zelena koordinatorica	Zavod za turizem Maribor	11.5.2026	
Gradivo pregledal-a vodja organa in morebitni vodja NOE:	Gorazd Škrabar Vodja urada Mojca Lešnik Vodja sektorja	Urad za gospodarske dejavnosti	11.05.2026 11.5.2026	
Gradivo usklajeno s pristojnimi organi (če je gradivo pripravljeno izven MOM):	Jure Struc, direktor	Zavod za turizem Maribor	11.5.2026	
Dodatni pregled na predlog pripravljavca				
Gradivo pregledala direktorica MU	Lidija Krebl	Kabinet župana	14.5.2026	
Dokument parafiral podžupan: (obkrožite tistega, ki je odgovoren za vaše področje)	Davorka Pregl Srečko Vilar Gregor Reichenberg	Kabinet župana	12.5.2026	
Gradivo prejela služba MS v fizični in elektronski obliki	Rosana Klančnik	Služba za delovanje mestnega sveta	11.5.2026	

OBRAZLOŽITEV

Zelena shema slovenskega turizma (ZSST) je nacionalni program in certifikacijska shema pod okriljem Slovenske turistične organizacije, namenjena spodbujanju trajnostnega razvoja turizma v Sloveniji. Shema destinacijam in ponudnikom omogoča uvajanje trajnostnih modelov upravljanja, spremljanje učinkov turizma ter pridobitev mednarodno primerljivih trajnostnih znakov Slovenia Green.

Mestna občina Maribor se je v Zeleno shemo slovenskega turizma vključila leta 2016 z namenom razvoja trajnostnega modela turizma, ki valorizira naravne, družbene in kulturne potencialne destinacije ter jih povezuje v edinstveno turistično ponudbo.

V letu 2023 je destinacija Maribor uspešno izvedla ponovno presojo in obnovila trajnostni znak Slovenia Green Destination Bronze. V okviru presoje so bile ocenjevane vsebine s področij destinacijskega managementa, okolja in podnebja, kulture in tradicije, narave in krajine, družbene klime ter poslovanja turističnih ponudnikov.

Predloženo poročilo povzema izvajanje ukrepov Trajnostnega akcijskega načrta destinacije Maribor 2023–2026 ter dosežene rezultate v obdobju 2023–2025. Dokument vključuje pregled izvedenih aktivnosti, ključnih dosežkov, turističnih kazalnikov, izzivov pri izvajanju posameznih ukrepov ter razvojnih prioritet do zaključka akcijskega obdobja leta 2026.

V obravnavanem obdobju je destinacija Maribor:

- ohranila znak Slovenia Green Destination Bronze,
- razvijala trajnostno mobilnost in sistem MBajk,
- izvajala aktivnosti na področju dostopnega in vključujočega turizma,
- spodbujala trajnostno upravljanje prireditev,
- krepila sodelovanje z lokalnimi deležniki,
- izboljševala mednarodno prepoznavnost destinacije kot trajnostne evropske destinacije.

Destinacija Maribor je trenutno v postopku ponovne presoje za pridobitev oziroma obnovitev trajnostnega znaka Slovenia Green Destination za naslednje certifikacijsko obdobje. V okviru presoje destinacija pripravlja posodobljena dokazila, analize, kazalnike in akcijske ukrepe za nadaljnje izboljšanje trajnostnega upravljanja turizma.

Gradivo je pripravljeno z namenom seznanitve Mestnega sveta Mestne občine Maribor z izvajanjem ukrepov trajnostnega razvoja turizma ter doseženimi rezultati destinacije Maribor v okviru Zelene sheme slovenskega turizma.

Priloga:

- Izvajanje Trajnostnega akcijskega načrta destinacije Maribor 2023–2026 in doseženi rezultati.

DESTINACIJA MARIBOR – TRAJNOSTNI AKCIJSKI NAČRT
Izvajanje trajnostnega akcijskega načrta 2023 - 2026 in doseženi rezultati

Dokument pripravila: Nataša Jančar

Maj 2026

KAZALO

1	UVOD.....	5
2	KLJUČNI DOSEŽKI DESTINACIJE MARIBOR V OBDOBJU 2023–2026.....	5
3	IZVAJANJE UKREPOV PO PODROČJIH.....	6
3.1	Destinacijski management in upravljanje.....	6
3.2	Trajnostna mobilnost	6
3.3	Okolje in podnebni ukrepi	7
3.4	Narava, krajina in kulturna dediščina	8
3.5	Vključujoč in dostopen turizem.....	8
3.6	Sodelovanje z lokalnim okoljem in prebivalci	9
4	KLJUČNI TURISTIČNI KAZALNIKI.....	9
5	OCENA IZVAJANJA AKCIJSKEGA NAČRTA	10
6	PRIORITETE DO KONCA LETA 2026	11
7	ZAKLJUČEK.....	11

1 UVOD

Destinacija Maribor je v obdobju 2023–2026 izvajala ukrepe Trajnostnega akcijskega načrta destinacije Maribor 2023–2026, pripravljenega v okviru Zelene sheme slovenskega turizma (ZSST) in mednarodnega programa Slovenia Green.

Temeljni cilj akcijskega načrta je dolgoročen razvoj trajnostnega, vključujočega in odpornega turizma, ki uravnoteženo povezuje gospodarske, okoljske, kulturne in družbene vidike razvoja destinacije.

V obravnavanem obdobju je destinacija nadaljevala aktivnosti za ohranjanje in nadgradnjo certifikata Slovenia Green Destination Bronze ter sistematično izvajala ukrepe na področjih:

- trajnostnega upravljanja destinacije,
- trajnostne mobilnosti,
- spremljanja turističnih kazalnikov,
- vključevanja prebivalcev in deležnikov,
- zmanjševanja vplivov turizma na okolje,
- ohranjanja kulturne dediščine,
- osveščanja obiskovalcev in lokalnega prebivalstva.

Poročilo povzema ključne izvedene aktivnosti, dosežene rezultate, ugotovljene izzive ter nadaljnje razvojne prioritete do zaključka akcijskega obdobja leta 2026.

2 KLJUČNI DOSEŽKI DESTINACIJE MARIBOR V OBDOBJU 2023–2026

V obdobju izvajanja akcijskega načrta je destinacija Maribor dosegla pomembne mednarodne in nacionalne rezultate na področju trajnostnega turizma.

Med najpomembnejšimi dosežki izstopajo:

- ohranitev znaka Slovenia Green Destination Bronze,
- podaljšanje certifikata Green Key/Zeleni ključ za Hišo Stare trte,
- uvrstitev Maribora med najbolj prepoznavne trajnostne evropske destinacije,
- razvoj trajnostne mobilnosti z razširitvijo sistema MBajk,
- izvajanje ukrepov za desezonalizacijo turističnega obiska,
- krepitev vključujočega in dostopnega turizma,
- okrepljeno sodelovanje z lokalnimi deležniki,
- vzpostavljanje sistematičnega spremljanja trajnostnih kazalnikov.

Maribor je bil v letih 2023 in 2024 mednarodno prepoznan kot:

- tretja najboljša evropska destinacija,
- najboljša evropska kulinarična destinacija,
- najboljša evropska jesenska destinacija,
- druga najbolj trajnostna božična destinacija po izboru European Best Destinations,
- najboljša zelena prestolnica v Evropi.

Dosežena priznanja pomembno prispevajo k večji mednarodni prepoznavnosti Maribora kot trajnostne turistične destinacije z višjo dodano vrednostjo.

3 IZVAJANJE UKREPOV PO PODROČJIH

3.1 Destinacijski management in upravljanje

Na področju destinacijskega managementa so bili v obdobju 2023–2026 izvedeni ključni organizacijski ukrepi:

- imenovanje novega zelenega koordinatorja,
- oblikovanje in delovanje zelene ekipe,
- izvajanje Strategije trajnostnega razvoja in trženja turistične destinacije Maribor 2022 – 2027,
- izvajanje Trajnostnega akcijskega načrta 2023–2026,
- redno sodelovanje z deležniki,
- vključevanje trajnostnih vsebin v promocijske aktivnosti destinacije,
- spremljanje zadovoljstva obiskovalcev,
- priprava letnih trajnostnih poročil.

Poseben poudarek je bil namenjen usposabljanju zaposlenih in vključevanju v strokovna izobraževanja Zelene sheme slovenskega turizma.

V letu 2023 je bila izvedena ponovna presoja za ohranitev znaka Slovenia Green Destination Bronze, kar potrjuje skladnost destinacije z nacionalnimi in mednarodnimi trajnostnimi standardi.

Na področju spremljanja trajnostnih kazalnikov je destinacija začela sistematično zbiranje podatkov za dolgoročno spremljanje učinkov turizma.

Kljub napredku ostajajo nekateri organizacijski ukrepi še v izvajanju, predvsem:

- vzpostavitev interne trajnostne politike,
- priprava tujejezičnih javnih poročil,
- nadgradnja sistematičnega spremljanja kazalnikov.

Glavni razlogi za zamik izvedbe so kadrovske spremembe, omejeni časovni viri in kompleksnost usklajevanja med deležniki.

3.2 Trajnostna mobilnost

Trajnostna mobilnost predstavlja eno ključnih razvojnih prioritet destinacije Maribor.

Najpomembnejši dosežek na tem področju je nadaljnji razvoj sistema izposoje koles MBajk.

V letu 2024:

- je mreža MBajk obsegala 34 postaj,
- uporabnikom je bilo na voljo 330 koles,
- sistem je uporabljalo več kot 35.000 registriranih uporabnikov,
- opravljenih je bilo skoraj 1.430.000 izposoj.

Sistem pomembno prispeva k zmanjševanju prometnih obremenitev in podpira koncept 15-minutnega mesta.

Zavod za turizem Maribor je v sodelovanju z Mestno občino Maribor in podjetjem Marprom v letu 2024 zagotovil tudi brezplačen mestni avtobusni promet za obiskovalce večjih prireditev, med drugim:

- Dan Maribora,
- Martinovanje,
- Čarobni Maribor.

Ukrep je prispeval k zmanjševanju uporabe osebnih vozil v času večjih dogodkov in k bolj trajnostni organizaciji prireditev.

V prihodnjem obdobju ostaja razvoj trajnostne mobilnosti med ključnimi prioritetami destinacije, zlasti:

- zmanjševanje emisij iz turističnih potovanj,
- spodbujanje javnega potniškega prometa,
- širitev kolesarske infrastrukture,
- razvoj trajnostnih oblik dostopnosti za obiskovalce.

3.3 Okolje in podnebni ukrepi

Na področju okolja in podnebnih sprememb je destinacija izvajala aktivnosti predvsem na področjih:

- zmanjševanja odpadkov,
- ločenega zbiranja odpadkov,
- ozaveščanja o podnebnih spremembah,
- priprave podlag za merjenje emisij in rabe energije,
- trajnostnega upravljanja prireditev.

V letu 2023 je Zavod za turizem Maribor pristopil k pripravi načrta za organizacijo prireditev po načelih »zero waste«.

Izvedene so bile:

- delavnice,
- izobraževanja,
- strokovni posveti,

v sodelovanju z organizacijo Ekologi brez meja.

Na področju zelenih javnih naročil so bila trajnostna načela vključena v prenovo opreme Hiše Stare trte.

Kljub izvedenim aktivnostim ostajajo nekateri zahtevnejši ukrepi še v fazi priprave oziroma izvajanja:

- merjenje in zmanjševanje emisij CO₂,
- spremljanje ogljičnega odtisa,
- določitev kvantitativnih ciljev za zmanjšanje odpadkov,
- spremljanje rabe energije in vode,
- priprava dokumenta o odzivih turizma na podnebna tveganja,
- povečanje deleža obnovljivih virov energije.

Gre za sistemske in dolgoročne ukrepe, katerih izvedba zahteva:

- usklajevanje več institucij,
- pripravo metodologij,
- dolgoročno zbiranje podatkov,
- dodatne finančne in kadrovske vire.

3.4 Narava, krajina in kulturna dediščina

Destinacija je izvajala aktivnosti za ohranjanje naravnih in kulturnih vrednot prostora.

Na področju krajine in slikovitosti so bili izvajani ukrepi za zaščito vedut in krajinske identitete mesta, skladno z občinskimi prostorskimi akti.

Destinacija je nadaljevala spremljanje vplivov turizma na naravno okolje, zlasti:

- obremenitev ranljivih območij,
- nenadzorovanih obiskov,
- vplivov motornega prometa na naravne spomenike.

Na področju kulturne dediščine so potekale aktivnosti za:

- pripravo novega odloka o nepremični kulturni dediščini,
- oblikovanje podlag za načrte upravljanja kulturne dediščine,
- spodbujanje vpisa nosilcev nesnovne kulturne dediščine,
- vključevanje kulturne dediščine v trajnostno turistično ponudbo.

Pomemben element trajnostnega razvoja destinacije ostaja tudi ohranjanje identitete mesta skozi lokalno gastronomijo, kulturne dogodke in zgodbo Najstarejše trte.

3.5 Vključujoč in dostopen turizem

V letu 2024 je destinacija pomembno nadgradila aktivnosti na področju dostopnega turizma.

Na spletni strani visitmaribor.si je bila vzpostavljena nova podstran »Umetnost in kultura za vse«, uvedena pa je bila tudi oznaka »Maribor za vse«.

Oznaka označuje dostopnost kulturnih ustanov in turističnih vsebin za:

- gibalno ovirane osebe,
- senzorno ovirane obiskovalce,
- starejše,
- druge ranljive skupine.

Na portalu so objavljeni podatki o dostopnosti:

- kulturnih objektov,
- prireditev,
- turističnih doživetij.

Ukrep predstavlja pomemben korak k razvoju vključujoče in družbeno odgovorne turistične destinacije.

3.6 Sodelovanje z lokalnim okoljem in prebivalci

Destinacija je v obravnavanem obdobju izvajala aktivnosti za večje vključevanje prebivalcev in lokalnih deležnikov v razvoj turizma.

Izvajane so bile:

- aktivnosti osveščanja prebivalcev o trajnostnem turizmu,
- promocija lokalne ponudbe,
- sodelovanje z lokalnimi ponudniki,
- podpora lokalnemu podjetništvu,
- vključevanje deležnikov v razvojne aktivnosti destinacije.

Cilj aktivnosti je krepitev pozitivnega odnosa lokalnega prebivalstva do turizma ter večja vključenost lokalnega okolja v turistični razvoj.

4 KLJUČNI TURISTIČNI KAZALNIKI

Leta 2023 smo v Mestni občini Maribor prvič zabeležili več kot pol milijona prenočitev; skupno

smo zabeležili 544.859 prenočitev, kar je 18 % več kot leta 2019, in 239.237 turističnih prihodov,

kar je 10 % več kot leta 2019.

V letu 2024 je bilo v Mestni občini Maribor realiziranih 253.711 turističnih prihodov (gostov, ki so

prenočili), kar predstavlja 6 % rast v primerjavi z letom 2023. Zabeleženih je bilo 523.472 prenočitev, kar pomeni 4 % upad glede na leto prej. Upad skupnega števila prenočitev v letu

2024 pripisujemo izvedbi športnega dogodka Olimpijski festival evropske mladine (OFEM) v letu 2023, ko smo samo v juliju zabeležili približno 30.000 dodatnih prenočitev. Če bi iz podatkov za leto 2023 izvzeli prenočitve, povezane z OFEM, bi v Mestni občini Maribor v letu 2024 zabeležili približno 10.000 prenočitev oziroma okoli 2% več kot v takrat rekordnem letu 2023.

V letu 2025 je bilo v MO Maribor realiziranih 552.271 prenočitev, kar predstavlja 5,5 % rast prenočitev v primerjavi z letom 2024.

Razmerje med domačimi in tujimi prenočitvami je bilo 11:89 (enako kot v letu 2024).

Povprečna doba bivanja je bila 2,0 dni (v letu 2024 je bila 2,1 dni).

V letu 2025 smo zabeležili rekordno število turističnih prenočitev doslej in domala dosegli strateško zastavljen cilj za leto 2027. Ob tem smo presegli še en pomemben mejnik, ki nakazuje na uspešen in trajnosten razvoj mariborskega turizma: v kar osmih mesecih je bilo ustvarjenih po 40.000 in več prenočitev, s čimer krepimo desezonalizacijo oz. dvigujemo rezultate v nižjih sezonah (pomlad in jesen). Številke prenočitev po mesecih kažejo na rast števila prenočitev v nižjih sezonah, s čimer izpolnjujemo ambicijo, da z odličnimi dogodki in kakovostnimi turističnimi vsebinami izboljšujemo turistično sliko mesta skozi vse leto.

Rast mednarodne prepoznavnosti destinacije prispeva k povečanju deleža gostov z višjo dodano vrednostjo ter krejitvi ugleda Maribora kot trajnostne mestne destinacije.

5 OCENA IZVAJANJA AKCIJSKEGA NAČRTA

Na podlagi letnih poročil 2023, 2024 in 2025 ocenjujemo, da destinacija Maribor trajnostni akcijski načrt izvaja uspešno in sistematično.

V obdobju poročanja je bilo največ napredka doseženega na področjih:

- organizacijskega upravljanja,
- trajnostne mobilnosti,
- promocije trajnostnega turizma,
- vključujočega turizma,
- spremljanja obiskovalcev,
- sodelovanja z deležniki.

Največ izzivov ostaja pri:

- merjenju emisij CO₂,
- spremljanju porabe energije in vode,
- določanju kvantitativnih okoljskih ciljev,
- pripravi sistemskih podnebnih dokumentov,
- upravljanju vplivov turizma na naravo.

Gre za razvojno zahtevne ukrepe, ki zahtevajo medinstitucionalno sodelovanje ter dolgoročno metodološko in finančno podporo.

Kljub temu destinacija ukrepov ni opustila, temveč jih obravnava kot ključne razvojne prioritete do zaključka akcijskega obdobja leta 2026.

6 PRIORITETE DO KONCA LETA 2026

Do zaključka akcijskega obdobja bo destinacija Maribor prednostno izvajala naslednje aktivnosti:

- vzpostavitev sistematičnega spremljanja emisij CO₂ in ogljičnega odtisa,
- priprava dokumenta o odzivih turizma na podnebna tveganja,
- določitev kvantitativnih ciljev za zmanjševanje odpadkov,
- krepitev trajnostne mobilnosti,
- priprava interne trajnostne politike,
- nadgradnja spremljanja trajnostnih kazalnikov,
- krepitev vključujočega turizma,
- priprava ukrepov za učinkovitejše upravljanje obiskovalcev v ranljivih območjih,
- nadaljnje vključevanje lokalnih deležnikov in prebivalcev,
- priprava podlag za naslednje certifikacijsko obdobje Slovenia Green.

7 ZAKLJUČEK

Destinacija Maribor je v obdobju 2023–2025 izvedla pomemben del ukrepov Trajnostnega akcijskega načrta 2023–2026 ter dosegla vidne rezultate na področju trajnostnega razvoja turizma.

Med ključnimi dosežki izstopajo:

- ohranitev mednarodno priznanih trajnostnih certifikatov,
- krepitev trajnostne mobilnosti,
- rast mednarodne prepoznavnosti destinacije,
- razvoj vključujočega turizma,
- krepitev sodelovanja z deležniki,
- izboljšanje organizacijskega upravljanja trajnostnega razvoja.

Maribor se vse bolj uveljavlja kot sodobna, zelena in odgovorna evropska destinacija, ki

trajnostni razvoj razume kot temelj dolgoročne konkurenčnosti, kakovosti bivanja prebivalcev in kakovosti turistične izkušnje.

Preostali nerealizirani ukrepi predstavljajo razvojne prioritete prihodnjega obdobja in bodo predmet nadaljnjega izvajanja do zaključka akcijskega načrta leta 2026.